

Vlaams
Parlement

ingediend op **366** (2014-2015) – Nr. 3
27 mei 2015 (2014-2015)

Tekst aangenomen door de plenaire vergadering

van het voorstel van resolutie

van Nadia Sminate, Ward Kennes, Bart Somers,
Caroline Gennez en Elisabeth Meuleman

betreffende de bestrijding
van gewelddadige radicalisering

Documenten in het dossier:
366 (2014-2015) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Verslag

verzendcode: RAD

Het Vlaams Parlement,

- gelet op de oprichting van een tijdelijke Commissie voor de bestrijding van gewelddadige radicalisering door het Vlaams Parlement;
 - gelet op de hoorzittingen in deze tijdelijke commissie, waarbij diverse experts uit verschillende beleidsvelden, ouders en deskundigen werden gehoord;
 - gelet op de conceptnota en het actieplan van de Vlaamse Regering ter preventie van radicaliseringsprocessen die kunnen leiden tot extremisme en terrorisme (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 317/1);
 - vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° om ons open inclusief maatschappijmodel actief en consequent te versterken door in te zetten op gedeeld burgerschap, het versterken van de maatschappelijke samenhang met respect voor ieders rechten en plichten;
 - 2° om gewelddadige radicalisering resoluut aan te pakken, daartoe de nodige maatregelen te nemen en in dat kader snel waar nodig extra budgettaire ruimte te voorzien in het bijzonder in die domeinen en in die gemeenten waar problemen zich het scherpst stellen;
- inzake preventie en sensibilisering:
- 3° preventieve maatregelen te nemen die de voedingsbodem of risicofactoren voor radicalisering wegnemen. Bijvoorbeeld door de ongekwalificeerde uitstroom in het onderwijs, spijbelen, schoolmoeheid en jeugdwerkloosheid tegen te gaan, via flankerend onderwijs, door te zorgen voor hulpverlening die voor iedereen toegankelijk is, door versterkt jeugdwerk en buurtsport. Daarbij wordt van iedereen verwacht dat hij of zij de aangeboden kansen ook probeert te grijpen;
 - 4° acties en maatregelen in het onderwijs en in de welzijnssector die radicalisering kunnen voorkomen zoveel mogelijk te integreren in bestaande hulpverlening en een breder bereik te geven door de bestaande drempels weg te werken;
 - 5° te voorzien in één centrale, voortdurend bereikbare telefonische hulplijn voor ongeruste ouders, leerkrachten of andere burgers in de omgeving van radicaliserende jongeren. Die telefoonlijn moet neutraal zijn en uitgerust worden met een degelijke backoffice die onmiddellijk advies kan verlenen of meer intensieve ondersteuning;
 - 6° eerstelijns werkers, leerkrachten en andere mensen die actief zijn in het brede welzijns- en onderwijsveld zo op te leiden dat zij het ontstaan van radicale denkbeelden sneller herkennen en beschikken over een draaiboek om daarop gepast te reageren. Het Vlaams Platform stuurt die opleiding aan;
 - 7° het brede middenveld te laten delen in de bestaande kennis en programma's van de Vlaamse overheid rond preventie en sensibilisering, bijvoorbeeld door een train-de-traineraanpak;
 - 8° in het onderwijs sterk in te zetten op de ontwikkeling van interlevens-beschouwelijke competenties bij alle leerlingen en op burgerschapseducatie. Daarbij moeten bestaande goede voorbeelden verzameld worden en via best practices verspreid worden;
 - 9° in de opleiding en nascholing van leerkrachten meer aandacht te besteden aan religieuze of politieke radicalisering van jongeren;
 - 10° om scholen die geconfronteerd worden met radicaliserende jongeren te voorzien van een ondersteunend netwerk van islamexperts die op korte termijn een tegendiscours op gang kunnen brengen; om in diezelfde scholen ook de ouderbetrokkenheid te verhogen;

- 11° rond jongeren die dreigen te radicaliseren systematisch overleg tussen alle relevante partners aan te moedigen en te faciliteren. Daarbij kan gedacht worden aan partnertafels met onderwijzend personeel, preventiewerkers, welzijnswerkers, straathoekwerkers of verantwoordelijken van jeugd- en sportclubs, politie;
- 12° voor een beperkte groep jongeren die sterk radicaliseren en voor potentiële Syriëstrijders te voorzien in time-outprojecten of time-inaanpak, afhankelijk van de noden van de jongere;
- 13° de capaciteit van dringende jeugdhulp-, hulpverlenings-, opleidings- en tewerkstellingstrajecten te versterken in die gemeenten en steden waar de radicaliseringsproblematiek zich het scherpst stelt;
- 14° te investeren in een laagdrempelig aanbod van professionele opvoedingsondersteuning om zo de cruciale netwerken rond jongeren en hun opvoeders te versterken;
- 15° adequate ondersteuning te verschaffen aan referentieconsulenten in ondersteuningscentra jeugdhulp en referentiejustitieassistenten justitiehuizen;
- 16° de strijd tegen discriminatie op te voeren door het versterken van de meldpunten en de opstart van een meldpunt Halle-Vilvoorde, alsook de uitbreiding van het instrumentarium in het kader van handhaving;
inzake veiligheid en deradicalisering:
- 17° verschillende categorieën Syriëgangers van elkaar te onderscheiden, en voor elk van hen een gepaste aanpak te voorzien. Die gedifferentieerde aanpak neemt niet weg dat elke Syriëganger onderworpen moet worden aan een strafrechtelijk onderzoek, eventueel gevolgd door een berechting;
- 18° bij teruggekeerde Syriëstrijders na het uitzitten van hun gevangenisstraf onder meer technieken van decompressie toe te passen om te vermijden dat zij als gevaarlijke individuen in de samenleving terechtkomen;
- 19° teruggekeerde Syriëgangers die niet vervolgd worden en veroordeelde Syriëstrijders die hun straf bijna hebben uitgezeten, te onderwerpen aan een deradicaliseringsprogramma, om mogelijke veiligheidsrisico's zo klein mogelijk te houden;
- 20° radicaliserende personen die (nog) niet vertrokken zijn en gedetineerden die dreigen te radicaliseren in de gevangenis te onderwerpen aan individuele re-integratieprogramma's;
- 21° om bij de federale overheid aan te dringen op een kordate aanpak van ronselaars en bij de Vlaamse overheid de controle op de erkenningsvoorwaarden voor moskeeën, namelijk het geen forum bieden aan predikers en ronselaars (zie voorwaarde 11 rondzendbrief BA-2006/04), te verhogen;
- 22° de centrale rol van lokale besturen te erkennen door hen bijkomend te ondersteunen bij het voeren van een integraal veiligheidsbeleid: een beleid dat niet alleen inzet op politionele handhaving, maar ook op sociale veiligheid in de vorm van dialoog, gemeenschapsvorming en leefbaarheid van wijken;
- 23° in het kader van een deradicaliseringsaanpak te onderzoeken of de bestaande aanpak van sektes of totalitaire ideologieën kan worden toegepast;
- 24° te streven naar een gecoördineerd veiligheidsbeleid, waarbij overheden en diensten gestroomlijnd samenwerken;
- 25° te zorgen voor een zogenaamde ketenaanpak: een ononderbroken keten van maatregelen die begint bij een gegrond signaal van 'verontrusting' over een persoon en die eindigt met een maatregel op maat van de situatie;

- 26° een gecoördineerd systeem van risicodetectie in te voeren, dat stoelt op informatie-uitwisseling tussen de welzijnssector, het onderwijs, de veiligheidsdiensten, het Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn (OCMW) enzovoort. Dit systeem moet zo werken dat indien meerdere signalen van verschillende actoren op een risico wijzen, een onderzoek kan worden gestart. In dit verband is het belangrijk een kader te creëren dat verduidelijkt wie de info inbrengt en wie toegang tot deze info krijgt;
- 27° het Vlaams Platform Radicalisering, met zijn afgevaardigden van alle betrokken overheidsdiensten, goed uit te bouwen. Het moet een centraal aanspreekpunt zijn dat snel de eerste tekenen van radicalisering kan detecteren en dat daarrond snel alle informatie en expertise samenbrengt. Het moet ook dienen als een platform dat alle kennis en expertise die opgedaan wordt, verzamelt en voor alle deelnemers beschikbaar maakt;
- 28° op korte termijn, en in afwachting van een justitiehuis voor Halle-Vilvoorde, antennes op te richten in Asse, Vilvoorde en Halle en op federaal vlak te ijveren voor de uitvoering van de engagementen in verband met het parket van Halle-Vilvoorde;
- 29° te zorgen voor structureel overleg tussen de Nationale Veiligheidsraad en Vlaanderen;
- inzake lokale besturen:
 - 30° de spilfunctie en regierol van de lokale besturen in het voorkomen, detecteren, opvolgen en ombuigen van radicalisering niet alleen te erkennen, maar ook te ondersteunen en te faciliteren; dit kan zich concretiseren in de lokale coördinatiecellen;
 - 31° de ervaring, kennis en expertise die in sommige voortrekkersteden al opgedaan is eenvoudig beschikbaar te stellen voor alle gemeenten en steden die daaraan behoefte hebben. In die verspreiding van die good practices moeten het Vlaams Platform en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) een centrale rol spelen;
 - 32° een snel inzetbaar, multidisciplinair interventieteam op te richten dat lokale besturen met onvoldoende expertise over radicalisering kan begeleiden;
 - 33° te ijveren voor een eengemaakt politiebeleid in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, en in afwachting daarvan werk te maken van een vloeiende informatie-uitwisseling tussen de Brusselse politiezones onderling, en tussen de Brusselse politiezones en de Rand;
 - 34° dat de toekenning van de extra middelen voor steden en gemeenten gebeurt op basis van een objectieve risicoanalyse. Die mag echter niet van die aard zijn dat steden en gemeenten die zelf investeerden en een sterk preventief beleid voeren geen bijkomende steun kunnen krijgen;
- inzake de rol van de islam:
 - 35° te zorgen voor laagdrempelige informatie en maximale terugkoppeling tijdens de procedure bij de opmaak en indiening van erkenningsdossiers;
 - 36° het belang te onderschrijven van de erkenning van moskeeën. Zo wordt vermeden dat moskeeën op niet-transparante wijze ondersteund worden door Golfstaten die zelf een salafistische interpretatie uitdragen;
 - 37° de inrichting van een Vlaamse imamopleiding te faciliteren, een opleiding die naast een grondige kennis van het geloof, ook oog heeft voor de kennis van het Nederlands en de kennis van universele waarden;
 - 38° de op 14 maart 2014 opgestarte dialoog tussen de erediensten en levensbeschouwingen verder te steunen, en een periodiek overleg te organiseren tussen de Vlaamse overheid en de geloofsgemeenschappen waar met hen actuele zaken worden besproken en afgestemd;
 - 39° aan te dringen op een wettelijk verankerde Vlaamse en Franstalige kamer in de Moslimexecutieve, om de samenwerking met de Vlaamse overheid en de lokale overheden transparanter en vlotter te laten verlopen;

inzake gedeeld burgerschap en gemeenschapsvorming:

- 40° een actief beleid van gelijke kansen en non-discriminatie te voeren om het gedeelde burgerschap te versterken;
- 41° een klimaat van dialoog en respect voor diversiteit te creëren, om zo het gevoel van gedeeld burgerschap te versterken. Een dergelijk klimaat moet in de eerste plaats gecreëerd worden via onderwijs en jeugdwerk. Beide kunnen een positieve persoonlijke ontwikkeling van kinderen en jongeren bevorderen, en hen vreedzaam leren omgaan met verschillen. Ook het brede middenveld, de levensbeschouwelijke gemeenschappen, de media, welzijns- en onderwijsinstellingen en jeugd- en sportverenigingen hebben een belangrijke rol te spelen in het scheppen van een klimaat van dialoog en respect;

inzake samenwerking met andere beleidsniveaus:

- 42° intens en structureel overleg te plegen met het lokale, federale en Europese niveau en de verschillende plannen ter bestrijding van radicalisme, die door de deelstaten en de federale overheid worden opgesteld, op elkaar af te stemmen;
- 43° actief bij te dragen aan de federale kadernota Integrale Veiligheid en het Nationaal Veiligheidsplan;
- 44° te zorgen voor een optimale informatiedoorstroming met veiligheids- en inlichtingendiensten, Binnenlandse Zaken, Europese, regionale en lokale besturen. Daartoe moeten duidelijke operationele afspraken gemaakt worden op het gebied van het beroepsgeheim (bijvoorbeeld risicoschatting en casusoverleg) en het doorgeven en uitwisselen van informatie;
- 45° best practices uit het buitenland te verzamelen en te implementeren in het Vlaamse en lokale beleid ter bestrijding van het radicalisme. Ook de aanbevelingen van het Radicalisation Awareness Network (RAN) moeten op die wijze omgezet worden;
- 46° structureel overleg te organiseren tussen de verschillende beleidsniveaus met betrekking tot (potentiële) vertrekkers en terugkeerders. Dit overleg moet uitmonden in een correcte informatiedoorstroming en eensluidende procedures over de aanpak van potentiële vertrekkers en terugkeerders. Dat laatste dient bijvoorbeeld te gebeuren door het systematisch doorgeven van elke schrapping van een vertrekkers uit het gemeenteregister;
- 47° om in het Vlaamse beleid en in de aanpak in de diverse beleidsdomeinen Brussel niet te vergeten. Dit betekent ook samenwerking met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), partner voor het Vlaamse gemeenschapsbeleid in Brussel, die een belangrijke lokale regierol vervult;

inzake ouders, familie en naaste omgeving:

- 48° gezinsondersteunende exitprogramma's te onderzoeken en te implementeren;
- 49° programma's inzake traumabegeleiding voor hulpverleners en familie die met terugkeerders in contact komen te onderzoeken en implementeren;
- 50° alle initiatieven te ondersteunen die geloofwaardige tegenverhalen of counternarratives ontwikkelen waarmee het extremistische discours ondermijnd kan worden;
- 51° zelfhulpgroepen van getroffen familieleden te erkennen en te ondersteunen;
- 52° in te zetten op brede preventieve gezinsondersteuning via 'Huizen van het Kind' en via het jeugdwerk;

inzake de rol van de media:

- 53° te investeren in maatschappelijke initiatieven die een tegenverhaal bieden aan digitale propaganda op internet en sociale media;
- 54° de media te stimuleren hun rol te spelen in de vorming van een inclusieve samenleving, door de diversiteit van de Vlaamse samenleving te weer- spiegelen. Dit kan onder meer door:
 - a) in de onderhandelingen over de nieuwe beheersovereenkomst van de Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (VRT) ambitieuze doelstellingen op tafel te leggen over een grotere aanwezigheid van etnisch-culturele diversiteit op het scherm en binnen het personeel;
 - b) de sector te stimuleren om tot een grotere diversiteit te komen via de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM);
 - c) in de samenwerkingsovereenkomsten met de regionale omroepen toe te zien op de uitvoering van de decretale opdracht, inclusief artikel 165, 3°, "het voeren van een actief diversiteitsbeleid in de organisatie en in het programma-aanbod";
- 55° zelf een positief inclusief verhaal te ontwikkelen en te verspreiden via al haar infokanalen, waaronder de sociale media.